

Югозападен университет „Неофит Рилски“
Правно-исторически факултет, Катедра „История“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Петко Стефанов Петков,
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“,
по процедура за избор на професор по професионално направление 2.2.
История и археология (История на България – История на българския
народ XV-XIX век), Държавен вестник, бр. 101 от 20 декември 2022 г.,
с кандидат доц. д-р Валентин Спасов Китанов

След обявяването на конкурса за професор в „Държавен вестник“ документи за участие подават двама кандидати: доц. д-р Валентин Китанов и доц. д-р Стефан Дечев, и двамата щатни преподаватели в Югозападния университет. На 15 март 2023 г. доц. Стефан Дечев се оттегля от участие в конкурса със заявление с № 93-01-27. Конкурсът продължава с един участник, за което председателя на журито е уведомен официално с писмо от заместник-ректора на Югозападния университет с № 49-02-7 от 20 март 2023 г.

1. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата.

Доц. д-р Валентин Китанов е завършил специалност „История“ със степен магистър във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ през 1987 г. От 1989 г. е щатен преподавател в Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград като последователно заема длъжностите асистент, старши и главен асистент. През 2001 г. защитава докторска дисертация на тема „Българите и южнославянската идея през

XIX век (до 1878 г.)“. От 2 октомври 2007 г. досега е доцент в Югозападния университет.

Доц. В. Китанов е лектор по няколко задължителни дисциплини: История на българския народ XV-XVII век, Българско възрождение, История на българския народ XV-XIX век. Чете и лекции по няколко избираеми дисциплини, свързани с историята на България и Балканите. Приложената служебна справка за учебната натовареност на доц. Китанов в Югозападния университет показва, че тя е достатъчна за заемане на длъжността професор.

Под ръководството на доц. В. Китанов досега са защитили докторски дисертации трима докторанти, а още двама работят с него като техен научен ръководител. Той участва като експерт и в работата на Националната агенция за оценяване и акредитация. Член е на няколко редакционни колегии на периодични научни издания по история. Участвал е в изследователски и научни проекти, на пет от които е бил и ръководител. Заемал е и различни изборни административни длъжности: заместник-декан, ръководител на катедра „История“.

Доц. В. Китанов членува в няколко научни организации като Съюза на учените в България, Центъра за стопанско-исторически изследвания, Македонския научен институт, редовно участва в национални и международни научни форуми и се ползва с висок авторитет сред академичната общност.

2. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция.

Справката за изпълнението на минималните национални научни показатели показва, че кандидатът за академичната длъжност

„професор“ доц. д-р Валентин Китанов не само удовлетворява изискванията, но и значително надхвърля – почти два пъти – минималния брой точки. Доц. Китанов участва в конкурса за професор с една монография (хабилитационен труд), седемнадесет студии и статии и едно университетско учебно помагало, които не са включени в списъци с публикации при предходни процедури на академичното му развитие. Публикациите на В. Китанов са познати и цитирани както в издания, рецензирани и индексирани в световноизвестни бази данни, така и в монографии, научни студии и статии на други учени, както личи от съответната част на справката с наукометрични показатели.

Монографията на В. Китанов „Тютюнът в българското пространство XVII-XIX век: Икономически, социални и културни проекции“, издадена от Университетското издателство „Неофит Рилски“ през 2022 г., съдържа 684 стр. и е представена в конкурса като хабилитационен труд. Целта на мащабното изследване е да се създаде цялостна и ясно структурирана представа за мястото и многостранното въздействие на тютюна в българските земи от началото на XVII до края на XIX век. На основата на разнообразен изворов материал от различни архиви, част от който е привлечен за първи път към научна употреба, авторът успява да изгради подробно и аргументирано изложение за проникването на тютюна в българските земи, развитието на тютюнопроизводството и търговията с тютюн, както и отражението им в стопанския живот на българите през един продължителен период. Изтъкнатите от автора научни приноси са обосновани и аргументирани. Някои от тях заслужават да бъдат специално подчертани: 1. Изяснени са процесите на проникване на тютюна в българските земи, специфичните фактори и условия, оказващи влияние за неговото разпространение и производство, търговия и потребление; 2. Анализирана е държавната политика към тютюнопроизводството в един продължителен период от

време, както и ролята и значението на тютюна в стопанското развитие на Османската империя; 3. Показана е ролята на тютюна във всекидневния живот, както и ролята му при формирането на някои по-трайни социални и културни характеристики на променящото се общество.

Учебното помагало „Документи за Българското възраждане“ от 2017 г. е в съавторство на доц. В. Китанов с Жана Пенчева и Биляна Карадакова. Сборникът включва 284 страници исторически документи, представящи различни аспекти на историческото развитие на българите през периода на големия исторически преход, романтично и традиционно обозначаван като „Българско възраждане“. Като съставител на две подобни издания през 2002 и 2020 г. считам, че в значителна степен целта на хрестоматията да подпомогне обучението на студентите чрез разкриване на съществени особености на епохата, и то на основата на оригинални български и чужди исторически текстове, е постигната.

Доц. В. Китанов е представил и няколко студии, статии и критични текстове, разглеждащи други проблеми от българската история: развитието на българо-османските отношения в края на XIX и началото на XX век и по-специално споразумението между двете държави от 1904 г. и неговото историческо значение и конкретно отражение върху македонския въпрос; българската държавна политика и законодателство по отношение на производството и търговията с тютюн след Първата световна война и отражението им върху развитието на този важен стопански сектор; критичното представяне на създаването на първия български основен закон през погледа на руския императорски комисар княз Александър Дондуков-Корсаков чрез рецензията на едноименната книга на проф. Костадин Паев. И в тези публикации на доц. Китанов

ясно личи професионалният подход към различните обекти на изследване, стремежът за надграждане върху основата на досегашните историографски постижения, критично, но обосновано отношение към мнението на други изследователи.

3. Критични бележки и препоръки.

При следващо издание на документалния сборник с исторически извори за новата история на България (т.нар. Българско възрождение) с оглед по-доброто обучение на студентите би било полезно към книгата освен съществуващия в настоящото издание речник на остарели, диалектни и чужди думи и термини да се добавят карти на съществените изменения на българските граници през периода: Българската екзархия (първоначален диоцез и добавените след допитванията епархии), проекта за решение на Цариградската посланическа конференция от 1876 г. за два български автономни вилаета, първото руско-османско споразумение, с което приключват военните действия на 19/31 януари 1878 г. и се очертават границите на Княжество България – т.нар. Основи на мира, предварителния Санстефански и окончателния Берлински договор от 1878 г.

4. Заключение.

Като имам предвид изтъкнатите високи качества на научната продукция и преподавателската дейност на доц. д-р Валентин Китанов, убедено считам, че той отговаря на изискванията на закона и правилниците, за да бъде избран на академичната длъжност професор по професионално направление 2.2. История и археология (История на

България – История на българския народ XV-XIX век), гласувам положително за избирането му и предлагам като член на журито Факултетският съвет на Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“ да утвърди избора му за професор.

04.04.2023 г.

Велико Търново

Проф. д-р Петко Ст. Петков

Southwestern University "Neofit Rilski"
Faculty of Law and History, Department of History

OPINION

by Prof. Petko Stefanov Petkov, PhD,
University of Veliko Tarnovo "St. Cyril and St. Methodius",
according to the procedure for selecting a professor in a professional
direction 2.2. History and archeology (History of Bulgaria - History of the
Bulgarian people XV-XIX centuries), State Gazette,
no. 101 of December 20, 2022,
with Candidate Associate Professor Valentin Spasov Kitanov, PhD

After the announcement of the competition for a professor in the "State Gazette", two candidates submitted documents for participation: Associate Professor Valentin Kitanov and Associate Professor Stefan Dechev, both full-time lecturers at Southwestern University. On March 15, 2023, Associate Professor Stefan Dechev withdrew from the competition with application No. 93-01-27. The competition continues with one participant, about which the chairman of the jury was officially notified by a letter from the vice rector of Southwestern University with number 49-02-7 dated March 20, 2023.

1. Summary data on the candidate's scientific output and activity.

Associate Professor Valentin Kitanov graduated from the "History" specialty with a master's degree at the University of Veliko Tarnovo "St. Cyril and St. Methodius" in 1987. Since 1989 he has been a full-time teacher at the Southwest University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad, successively holding the positions of assistant, senior and chief assistant. In 2001, he defended his doctoral dissertation on the topic "Bulgarians and the South

Slavic idea in the 19th century (until 1878)". Since October 2, 2007, he has been an associate professor at Southwestern University.

Associate Professor V. Kitanov is a lecturer in several compulsory disciplines: History of the Bulgarian people XV-XVII centuries, Bulgarian revival, History of the Bulgarian people XV-XIX centuries. He also gives lectures on several elective subjects related to the history of Bulgaria and the Balkans. The attached official reference for the study load of Assoc. Professor Kitanov at the Southwestern University shows that it is sufficient for holding the position of professor.

Under the guidance of Associate Professor V. Kitanov, three doctoral students have so far defended their doctoral theses, and two more work with him as their supervisor. He participates as an expert in the work of the National Assessment and Accreditation Agency. He is a member of several editorial boards of periodical scientific publications on history. He participated in research and scientific projects, five of which he was the leader of. He also held various elective administrative positions: deputy dean, head of the History Department.

V. Kitanov is a member of several scientific organizations such as the Union of Scientists in Bulgaria, the Center for Economic and Historical Studies, the Macedonian Scientific Institute, regularly participates in national and international scientific forums and enjoys high authority among the academic community.

2. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition.

The report on the implementation of the minimum national scientific indicators shows that the candidate for the academic position "professor" Assoc. Professor Valentin Kitanov not only meets the requirements, but also significantly exceeds - almost twice - the minimum number of points. Assoc.

Prof. Kitanov participated in the competition for professor with one monograph (habilitation thesis), seventeen studies and articles and one university teaching aid, which were not included in lists of publications in previous procedures of his academic development. The publications of V. Kitanov are known and cited both in publications, reviewed and indexed in world-famous databases, and in monographs, scientific studies and articles of other scientists, as is evident from the relevant part of the reference with scientometric indicators.

V. Kitanov's monograph "Tobacco in the Bulgarian space XVII-XIX century: Economic, social and cultural projections", published by the University Publishing House "Neofit Rilski" in 2022, contains 684 pages and is presented in the competition as a habilitation thesis. The goal of the large-scale study is to create a comprehensive and clearly structured idea of the place and the multifaceted impact of tobacco in the Bulgarian lands from the beginning of the 17th to the end of the 19th century. On the basis of a variety of source material from various archives, some of which has been brought to scientific use for the first time, the author manages to build a detailed and well-argued presentation of the penetration of tobacco into Bulgarian lands, the development of tobacco production and tobacco trade, as well as their impact in the economic life of Bulgarians during a long period. The scientific contributions highlighted by the author are substantiated and reasoned. Some of them deserve to be specially highlighted: 1. The processes of the penetration of tobacco into the Bulgarian lands, the specific factors and conditions influencing its distribution and production, trade and consumption have been clarified; 2. The state policy towards tobacco production over a long period of time was analyzed, as well as the role and importance of tobacco in the economic development of the Ottoman Empire; 3. The role of tobacco in everyday life is shown, as well as its role in the formation of some more permanent social and cultural characteristics of the changing society.

The teaching aid "Documents for the Bulgarian Revival" from 2017 was co-authored by Associate Professor V. Kitanov with Zhana Pencheva and Bilyana Karadakova. The collection includes 284 pages of historical documents presenting various aspects of the historical development of the Bulgarians during the period of the great historical transition, romantically and traditionally designated as "Bulgarian Revival". As the compiler of two similar editions in 2002 and 2020, I believe that the goal of the documentary collection to support the education of students by revealing essential features of the era, based on original Bulgarian and foreign historical texts, has been achieved to a significant extent.

Associate Professor V. Kitanov has also presented several studies, articles and critical texts, examining other problems of Bulgarian history: the development of Bulgarian-Ottoman relations at the end of the 19th and the beginning of the 20th century, and in particular the agreement between the two countries from 1904. and its historical significance and concrete impact on the Macedonian question; the Bulgarian state policy and legislation regarding the production and trade of tobacco after the First World War and their impact on the development of this important economic sector; the critical presentation of the creation of the first Bulgarian constitution through the eyes of the Russian Imperial Commissioner Prince Alexander Dondukov-Korsakov through the review of the book of the same name by Prof. Kostadin Paev. And in these publications of Associate Professor Kitanov, the professional approach to the various objects of research, the aspiration to build on the basis of the previous historiographic achievements, a critical but justified attitude towards the opinion of other researchers is clearly visible.

3. Critical notes and recommendations.

In the next edition of the documentary collection with historical sources for the modern history of Bulgaria (the so-called Bulgarian Revival), with

a view to better teaching students, it would be useful to add to the book, in addition to the dictionary of obsolete, dialectal and foreign words and terms existing in the current edition to add maps of the significant changes to the Bulgarian borders during the period: the Bulgarian Exarchy (original diocese and the dioceses added after the polls), the draft decision of the Constantinople Ambassadorial Conference of 1876 for two Bulgarian autonomous vilayets, the first Russian-Ottoman agreement, which ends the war on January 19/31, 1878, and the borders of the Principality of Bulgaria are outlined - the so-called Foundations of Peace, the preliminary San Stefano and the final Berlin Treaty of 1878.

4. Conclusion.

Bearing in mind the distinguished high qualities of the scientific production and teaching activity of Assoc. Professor Valentin Kitanov, I firmly believe that he meets the requirements of the law and the regulations in order to be elected to the academic position of professor in professional direction 2.2. History and Archeology (History of Bulgaria - History of the Bulgarian people XV-XIX century), I vote positively for his election and propose as a member of the jury that the Faculty Council of the Faculty of Law and History of the Southwestern University "Neofit Rilski" confirm his election as a professor.

04/04/2023

Veliko Tarnovo

Prof. Petko St. Petkov, PhD